

NTFR 2025/976 - Geen rentevergoeding over terugbetaling box 3-heffing

Gegevens

Publicatie

NTFR 2025/976

Instantie

Hoge Raad

Datum uitspraak

25 april 2025

Datum publicatie

10 juni 2025

Annotator

mr. V.S. Huygen van Dyck-Jagersma
werkzaam als advocaat belastingprocedures en fiscaal strafrecht bij HuygenLammers Advocaten

ECLI

[ECLI:NL:HR:2025:672](https://ecli.nl/HR:2025:672)

Belastingjaar

2018

Zaaknummer

24/01329

Relevante informatie

[Beroepschrift in cassatie bij HR 24/01329](#), [Art. 5.2 Wet IB 2001](#), [Art. 30fe AWR](#), [Art. 13 EVRM](#), [Art. 41 EVRM](#)

Inhoudsindicatie

Samenvatting

Aan belanghebbenden (de erven van A) is een aanslag IB/PVV 2018 opgelegd, waarbij onder meer inkomstenbelasting is geheven over belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (box 3). Hof Den Haag ([NTFR 2024/723](#)) heeft geoordeeld dat het forfaitaire rendement hoger is dan het werkelijke rendement op het box 3-vermogen, en heeft daarom de aanslag IB/PVV 2018 verminderd. Hoewel art. 30fe AWR niet voorziet in een rentevergoeding over de terugbetaling, bestaat volgens het hof toch recht op een passende vergoeding vanwege schending van het EVRM. Onder verwijzing naar zijn arrest HR 6 juni 2024, [ECLI:NL:HR:2024:756](#), [NTFR 2024/1003](#), vernietigt de Hoge Raad deze beslissing van het hof. Anders dan het hof, ziet de Hoge Raad geen aanleiding om in afwijking van de nationale wetgeving een rentevergoeding toe te kennen. Dat het EHRM in soortgelijke gevallen wel een rentevergoeding toekent, leidt niet tot een ander oordeel. Dit is alleen anders als de compensatie die de nationale autoriteiten toekennen (belastingvermindering zonder rentevergoeding) niet in een redelijke verhouding staat tot het bedrag dat het EHRM in zo'n geval waarschijnlijk zou toekennen (bedrag van vermindering en de wettelijke rente daarover). Een redelijke verhouding ontbreekt naar het oordeel van de Hoge Raad indien het beloop van de wettelijke rente meer is dan het bedrag van de belastingvermindering. Daarvan is in dit geval geen sprake.

(Volgt vernietiging van de hofuitspraak wat betreft de rentevergoeding en afwijzing van het verzoek om rentevergoeding.)

Uitspraak

2. Uitgangspunten in cassatie

2.1. De Inspecteur heeft aan [A], de erflater, voor het jaar 2018 een aanslag in de inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen (hierna: IB/PVV) opgelegd, waarbij onder meer inkomstenbelasting is geheven over belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (box 3).

2.2. De erflater heeft de aanslag bestreden met het argument dat de heffing over het belastbare inkomen uit box 3 in strijd is met artikel 14 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM) en artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM (hierna: het EP).

2.3. Naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad van 24 december 2021, [ECLI:NL:HR:2021:1963](#) ([NTFR 2022/37](#), red.) (hierna: het arrest van 24 december 2021), heeft de Inspecteur de aanslag bij beschikking verminderd. Deze vermindering is gebaseerd op het Besluit rechtsherstel box 3, [1](#) welk besluit, voor zover hier van belang, inhoudelijk overeenstemt met de nadien vastgestelde Wet rechtsherstel box 3 (hierna: de Herstelwet). [2](#)

2.4. Na een verzoek tot wijziging van de onderlinge verhouding van de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen als bedoeld in artikel 2.17, lid 4, Wet IB 2001, heeft de Inspecteur aan belanghebbenden een navorderingsaanslag in de IB/PVV over het jaar 2018 opgelegd.

3. Oordelen van het Hof

3.1. Voor het Hof was in geschil of de Herstelwet het volgens het arrest van 24 december 2021 vereiste rechtsherstel biedt. Verder was in geschil of de Rechtbank terecht en tot het juiste bedrag een rentevergoeding aan belanghebbenden heeft toegekend.

3.2. Met betrekking tot het rechtsherstel heeft het Hof overwogen dat uit zowel het arrest van 24 december 2021 als het arrest van de Hoge Raad van 20 mei 2022, [ECLI:NL:HR:2022:718](#) ([NTFR 2022/2839](#), red.), moet worden afgeleid dat de op rechtsherstel gerichte compensatie in beginsel dient aan te sluiten bij het werkelijk behaalde rendement en dat niet meer

behoort te worden belast dan de feitelijk genoten rente, dividend, huur, royalty's en mogelijk andere vormen van directe gerealiseerde vermogensopbrengst. Ongerealiseerde vermogenswinsten passen niet binnen de term 'werkelijk behaald rendement' die de Hoge Raad in voornoemde arresten heeft gebruikt en deze dienen daarom bij de bepaling van de op rechtsherstel gerichte compensatie buiten beschouwing te worden gelaten, aldus het Hof. In hoger beroep hebben partijen overeenstemming bereikt over de omvang van het werkelijk behaalde rendement als hiervoor bedoeld. Het Hof heeft de navorderingsaanslag en de belastingrente in overeenstemming daarmee verminderd.

3.3. Ter zake van de verzochte rentevergoeding heeft het Hof vooropgesteld dat in gevallen als dit geen belastingrente wordt vergoed op grond van artikel 30fe van de AWR. Omdat de box 3-heffing in strijd met het EVRM is geheven, hebben belanghebbenden niettemin op grond van artikel 13 EVRM recht op een passende vergoeding voor het rentenadeel dat zij als gevolg van de onverschuldigde betaling van belasting hebben geleden, aldus het Hof.

4. Beoordeling van de middelen

4.1. De Hoge Raad heeft de klachten van het eerste middel beoordeeld, die zich richten tegen het hiervoor in 3.2 weergegeven oordeel van het Hof. De uitkomst hiervan is dat deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van die uitspraak. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie artikel 81, lid 1, van de Wet op de rechterlijke organisatie).

4.2. Het tweede middel richt zich tegen het hiervoor in 3.3 weergegeven oordeel van het Hof met betrekking tot de vergoeding van rente. Het middel slaagt op de gronden die zijn vermeld in rechtsoverweging 3.3 van het arrest van de Hoge Raad van 6 juni 2024, [ECLI:NL:HR:2024:756](#) ([NTFR 2024/1003](#), red.).

4.3. Gelet op hetgeen hiervoor in 4.2 is overwogen, kan de uitspraak van het Hof niet in stand blijven. De Hoge Raad kan de zaak afdoen. De stukken van het geding staan geen andere slotsom toe dan dat geen aanleiding bestaat om in afwijking van de nationale wetgeving een vergoeding van rente aan belanghebbenden toe te kennen. Het verzoek van belanghebbenden om rentevergoeding moet daarom worden afgewezen.

(Volgt vernietiging van de hofuitspraak wat betreft de rentevergoeding en afwijzing van het verzoek om rentevergoeding.)

Noot

De Hoge Raad blijft van oordeel dat vernietiging van al betaalde belastingaanslagen als gevolg van schending van het EVRM – zoals box 3 die in strijd met het eigendomsrecht is geheven – niet met zich meebrengt dat de daardoor geleden renteschade vergoed zou moeten worden. De Hoge Raad verwijst op dit punt kortweg naar 'rechtsoverweging 3.3 van het arrest van de Hoge Raad van 6 juni 2024, [ECLI:NL:HR:2024:756](#)' ([NTFR 2024/1003](#)).

In het arrest uit [NTFR 2024/1003](#) oordeelde de Hoge Raad kort gezegd dat er geen wettelijke rente hoeft te worden vergoed over betaalde belasting die in strijd met het EVRM is geheven, tenzij de vergoeding van de wettelijke rente de totale claim zou verdubbelen. Dit oordeel week af van het advies van de A-G, die concludeerde dat een rentevergoeding wel moet worden toegekend omdat het ontbreken van enige compensatie in strijd is met art. 13 EVRM. De Hoge Raad erkende dat het EHRM als hoofdregel een rentevergoeding toekent, maar ziet geen plicht voor lidstaten om dit te doen.

De Hoge Raad baseerde zijn oordeel op het arrest Scordino, waarin het EHRM oordeelde dat immateriële schade niet objectief vast te stellen is en dat er ruimte is voor nationale afwijkingen. De uitleg van de Hoge Raad dat een rentevergoeding alleen geboden is wanneer de schade is verdubbeld, wordt niet direct ondersteund door het arrest Scordino. Dit oordeel van de Hoge Raad leidt ertoe dat in de meeste gevallen geen rente zal worden vergoed, wat volgens mij niet in lijn is met de rechtspraak van het EHRM. Degenen die hierdoor worden geraakt, kunnen een aanvullende klacht indienen op grond van art. 41 EVRM.

Voor een uitgebreide toelichting op dat arrest zie mijn eerdere noot bij [NTFR 2024/1003](#).

Voetnoten

- 1). Besluit van de Staatssecretaris van Financiën van 28 juni 2022, nr. 2022-176296, Stcrt. 2022, 17063.
- 2). Wet van 21 december 2022, Stb. 2022, 533.